

ارزیابی اثرات طراحی محیطی در روانشناسی محیط بر ایجاد تعادل روحی مراجعین در دادگاه ها و محیط های قضایی

الهام پورمهابادیان^۱، عاطفه خاکیان^۲

^۱ مدرس مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد

چکیده

در این مقاله هدف اصلی بررسی ارزیابی اثرات طراحی محیطی در روانشناسی محیط بر ایجاد تعادل روحی مراجعین در دادگاه ها و محیط های قضایی است. در رابطه ی انسان و محیط و قابلیت ترجمه و تبدیل آن به زبان طراحی محیط و معماری مورد توجه بسیاری از اندیشمندان و پژوهشگران در این حوزه بوده است. شناخت انسان و ویژگی های محیط زندگی و کار او و چگونگی برقراری رابطه میان این دو عامل اهمیت دارد. همچنین می توان گفت کیفیت نامناسب ساخت و ساز های شهری و همچنین عوامل محیطی که از دیدگاه روانشناسانه علاوه بر گرایش افراد بر خشونت، باعث افزایش عوامل استرس زا در فضاهای تنش زا همانند دادگاه ها هم برای افرادی که چنین فضاهایی محل کار آنها محسوب می شود، هم افرادی که برای رسیدگی به مشکل خود به این محل ها مراجعه کرده اند و هم افرادی که مرتکب جرم شده اند، می شود. هر انسانی با توجه به شرایط خود به دخل و تصرف در محیط پرداخته و از طرفی این شرایط محیطی و مکانی است که حدود و نحوه ی عمل و شیوه ی رفتار های او را مشخص می نماید. هیچ کدام از این بناها نه تنها بیان کننده ی معیار های کمی و کیفی دستگاه های قضایی نیست بلکه حتی بطور کامل تامین کننده ی نیاز های فردی اجتماعی قضایی نیز نمی باشد که از این رو ضرورت شکل گیری این پژوهش اهمیت پیدا می کند. در این پژوهش که از روش تحلیلی توصیفی استفاده شده است با هدف ارزیابی اثرات طراحی محیطی بر ایجاد تعادل روحی مراجعین در این چنین فضاهایی و دادگاه ها و محیط های قضایی، به این نتیجه رسیده ایم که طرح معماری یک مکان قضایی باید ضمن ایجاد جلب اعتماد در کاربر، صداقت، شفافیت و عدالت را در ساختار بنا نیز نمایان سازد و در مجموع طراحی به گونه ای هماهنگ با روند قضایی باشد و اثری مثبت بر روی آن بگذارد و همچنین فضاها باید دارای نشاط لازم برای بهره وران (کارکنان، قضات، مراجعین) باشد که در حقیقت باعث بهبود روحیه ی افراد در این محیط پر تنش خواهد شد.

واژه های کلیدی: طراحی محیطی، روانشناسی محیط، معماری، مکان های قضایی، تعادل روحی